

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

W GMINIE KRASNOSIELC

ZA 2024 ROK

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art.179 ust.1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej / tj. Dz. U z 2025 r., poz. 49/, który zobowiązuje Wójta do złożenia Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji zadań do dnia 31 marca każdego roku.

Określenie zadań własnych gminy

Katalog zadań zawarty w art. 176 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pozwala na stworzenie w gminie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie.

Do zadań własnych gminy zgodnie z ustawą należy:

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci.
4. Finansowanie:
 - podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - kosztów związanych z udzielaniem pomocy o której mowa w art. 29 ust. 2 tj. (opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych), ponoszonych przez rodziny wspierające.
5. Współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.
6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywaniu ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Realizacja zadań w zakresie wspierania rodziny w Gminie Krasnosielc w 2024 roku

1. Opracowanie i realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny.

Program na terenie Gminy przyjęto do realizacji uchwałą Nr XXIX/169/2021 Rady Gminy Krasnosielc z dnia 19 grudnia 2021 roku w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Krasnosielc na lata 2022-2024.

Główny cel Programu:

Wzmocnienie roli i funkcji rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju dzieci.

Szczegółowe cele Programu:

- 1. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji**
- 2. Rozwiązywanie już istniejących, zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dala rodzin z dziećmi**
- 3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.**

Osiągnięcie zamierzonych celów jest możliwe poprzez współpracę realizatorów programu wspierania rodziny. Zgodnie z założeniami programu zadania takich instytucji jak **Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Krasnosielc, Placówki oświatowe, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Placówki zdrowia, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna oraz inne instytucje działające na rzecz rodzin** prowadzą do osiągnięcia jak najlepszych efektów.

W roku 2024 w ramach realizacji celów szczegółowych zawartych w programie głównie prowadzono następujące działania przez poszczególne instytucje:

- 1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnosielcu – wsparcie finansowe dla rodzin w postaci zasiłków, pomoc w postaci dożywiania, praca socjalna, wsparcie asystenta rodziny, monitoring rodzin przeżywających trudności, zapewnienie dostępności do poradnictwa specjalistycznego.**
- 2. Placówki Oświatowe – działania profilaktyczne (przedstawienia, spektakle, pogadanki itp.), organizowanie czasu wolnego dla dzieci, monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, wsparcie pedagoga szkolnego oraz psychologiczne**
- 3. Urząd Gminy Krasnosielc – zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz organizowanie i informowanie o miejscach pomocy (pomoc psychologiczna, pomoc prawna), zapewnienie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom z dziećmi, zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej)**
- 4. Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji (podjęcie terapii leczenia uzależnień, powoływanie Grup Roboczych Grup Diagnostyczno-Pomocowych)**
- 5. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Placówki zdrowia, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna – zapewnienie dostępności do poradnictwa specjalistycznego, organizowanie i informowanie pomocy (min. terapie rodzinne, wsparcie psychologiczne, konsultacje, opinie, orzeczenia).**

2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny

W 2024 roku asystent uczestniczył w licznych szkoleniach i warsztatach ściśle związanych ze specyfikacją jego pracy, min z zakresu metod pracy z rodziną, diagnozy problemów w rodzinie a także z tematyki związanej z przemocą.

3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny.

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina realizuje obowiązek zatrudnienia asystenta rodziny. Asystent rodziny zatrudniony w Ośrodku Pomocy Społecznej w Krasnosielcu realizuje następujące zadania:

- pomoc w poprawie sytuacji bytowej oraz w uzyskaniu samodzielności materialnej: udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych (zapisy do psychologa)
- udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych;
- prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną; opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną;
- dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodzin;
- współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną;
- podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin.

Ponadto w ramach swoich obowiązków asystent rodziny jest zobowiązany zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do opracowania i realizacji planu pracy z rodziną, we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym. W przypadku podejmowania działań na rzecz rodziny, której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej asystent zobowiązany jest do opracowania i realizacji planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej z uwagi na konieczność skoordynowania działań z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej. Zadania asystenta rodziny realizowane są zgodnie z przepisami ustawowymi i polegają przede wszystkim na prowadzeniu pracy z rodzinami, u których występuje wiele sprzężonych problemów, do których należą m.in.: niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze oraz brak umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, bezrobocie, ubóstwo, przewlekła choroba, niepełnosprawność, przemoc, wyuczona bezradność, zaburzenia psychiczne, a których występowanie powoduje trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Praca asystenta rodziny odbywa się w miejscu zamieszkania tych rodzin i poza nim, przy aktywnym współdziałaniu i współpracy pracownika socjalnego. Decyzję o przydziale asystenta rodziny do danej rodziny podejmuje Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Krasnosielcu na podstawie wniosku pracownika socjalnego i analizy sytuacji danej rodziny. Wspieranie rodziny, w ramach asystenta rodziny jest procesem długotrwałym, dającym bardzo trudno osiągalne i wymierne efekty działania, powodującym doprowadzenie rodziny do istotnych zmian postępowania członków rodziny i ich sytuacji życiowej, niwelowania destruktywnych zachowań członków rodziny, samodzielności w realizowaniu spraw rodzinnych, podniesieniu jakości życia członków rodziny. Działania asystenta rodziny ukierunkowane były przede wszystkim na utrzymaniu dzieci w ich naturalnym środowisku. **Asystent rodziny w 2024 roku obejmował wsparciem łącznie 7 rodzin, w tym 14 dzieci. Na dzień 31.12.2024 roku wsparciem obejmowano 5 rodzin, w tym 11 dzieci.**

Asystent realizując plan pomocy rodzinie współpracował przede wszystkim z przedstawicielami:

- Placówek oświatowych (dyrektor, pedagog, wychowawca),
- Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Przasnyszu,
- Komendy Powiatowej Policji w Makowie Mazowieckim (Posterunek Policji w Krasnosielcu),
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (policja, koordynator),
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (koordynator pieczy zastępczej, pedagog, psycholog).

Asystent rodziny pracuje z rodzinami wieloproblemowymi. Wymaga to od niego szerokiej wiedzy i umiejętności niezbędnych do realizacji zadań oraz profesjonalizmu zachowań w trudnych okolicznościach.

W 2024 roku w Ośrodku Pomocy Społecznej w Krasnosielcu kontynuowano współpracę z rodzinami w oparciu o szczegółowe procedury współpracy pracownika socjalnego i asystenta rodziny w pracy z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, które wprowadzono w 2022 roku oraz wprowadzonym systemem identyfikowania rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi i diagnozowania sytuacji tych rodzin oraz przyjęcia do realizacji zasad współpracy i wymiany informacji pomiędzy Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Krasnosielcu a podmiotami działającymi na rzecz udzielania wsparcia rodzinom.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnosielcu zatrudniał w 2024 roku jednego Asystenta rodziny posiadającego odpowiednie wykształcenie, na umowę o pracę w ramach zadaniowego czasu pracy, w wymiarze ½ etatu. Model pracy z rodziną objętą asystą rodzinną zakłada współpracę pracownika socjalnego i asystenta rodziny na każdym etapie pracy z rodziną. Współpraca pracownika socjalnego z asystentem rodziny ma charakter ciągły poczynając od fazy planowania, konstruowania długoterminowych celów (w oparciu o narzędzie jakim jest plan pracy z rodziną), również poprzez pozostałe fazy: realizacji planu (radzenie sobie z napotkanymi przeszkodami, podejmowanie interwencji, dokonywanie koniecznych zmian w ustalaniu celów głównych i szczegółowych zawartych w kontraktach socjalnych i planach pracy współpraca z partnerami w obszarze wspierania rodziny), a także w fazie monitorowania rodziny. Pracownik socjalny w początkowym etapie współpracy służy asystentowi, zarówno posiadaną wiedzę teoretyczną, jak i swoim doświadczeniem w pracy z konkretną rodziną. Natomiast w etapach późniejszych współpraca polega na wymianie posiadanych informacji –często znacznie szerszych ze strony asystenta z uwagi na dużą częstotliwość kontaktów oraz zdobyte przez członków rodziny zaufanie. Asystent rodziny i pracownik socjalny uzupełniają się w podejmowanych działaniach i wymieniają nie tylko wiedzę na temat danej rodziny ale również swoim doświadczeniem, a wszystko po to aby osiągnąć pozytywne wyniki w podejmowanych działaniach i tym samym jak najlepiej pomóc rodzinom słabszym społecznie.

W 2024 roku, Gmina Krasnosielc uczestniczyła w realizacji rządowego programu wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2024 r.”, którego celem była pomoc w realizacji zadań wykonywanych przez asystentów rodziny, w tym również zadań, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, co czyni asystenta rodziny ważnym ogniwem w systemie wsparcia rodzin. Dofinansowanie nastąpiło na podstawie złożonego przez gminę zapotrzebowania i objęło asystentów rodziny zatrudnionych w gminie w 2024r.

Na realizację tego programu na wynagrodzenie i dodatek do wynagrodzenia pozyskano kwotę 12348,50 zł dla 1 asystenta rodziny zatrudnionego w wymiarze ½ etatu. Wydatki na wynagrodzenie dla asystenta rodziny w roku 2024 pokryte z budżetu gminy wynosiły 32015,50 zł.

W 2024 roku Gmina Krasnosielc przyjęła dofinansowanie otrzymane w ramach rządowego Programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027” w kwocie 3600,90 zł. W ramach

dofinansowania w okresie od 01.09.2024 roku do 31.12.2024 wypłacono asystentowi rodziny dodatek motywacyjny do wynagrodzenia.

4. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

W 2024 roku rodziny wymagające wsparcia były kierowane głównie do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Makowie Mazowieckim oraz Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Makowie Mazowieckim. Od miesiąca listopada 2020 roku w Gminie Krasnosielc zatrudniono psychologa (terapeutę), który w roku 2024 roku świadczył usługi psychologiczne dla mieszkańców gminy, w tym dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w których występuje problem nadużywania alkoholu.

5. Współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.

W 2024 roku współfinansowano koszty pobytu dzieci w pieczy zastępczej, jako zadanie własne - obowiązkowe z ustawy z dnia 09.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej 3 dzieci. Koszty współfinansowania pobytu dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej wyniosły 25007,05 zł.

6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywaniu ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

Sprawozdania sporządzane są przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnosielcu co 6 miesięcy za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS).

7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Monitoringi sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy prowadzone na bieżąco i odpowiednio dokumentowane. Ośrodek Pomocy Społecznej w Krasnosielcu zapewniał wsparcie materialne dla ubogich rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ WYKONYWANYCH Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY:

- Kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny – możliwość otrzymania dotacji celowej z budżetu państwa.
- Podnoszenie kwalifikacji asystenta rodziny.

- Podnoszenie kwalifikacji pracowników zajmujących się pracą z rodziną poprzez udział w szkoleniach i innych formach kształcenia.
- Zapewnienie środków na współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
- Rozwój poradnictwa psychologicznego i prawnego.
- Realizacja ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w związku z urodzeniem dziecka z ciężką chorobą i niepełnosprawnością.
- Konieczność uchwalenia Gminnego Programu Wspierani Rodziny w Gminie Krasnosielc na lata 2025-2027

W celu osiągnięcia zamierzonych celów, konieczne jest dalsze współdziałanie osób i jednostek organizacyjnych na terenie gminy działających na rzecz rodziny i dzieci.

Opracowała: Ewa Płocharczyk – Kierownik OPS
Krasnosielc, 19.03.2025 rok

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krasnosielcu

Ewa Płocharczyk

WÓJT
Paweł Rūsarczyński

